

Dosarul nr.3ra-8/22

2-19056035-01-3ra-06012022

Prima instanță: Judecătoria Orhei, sediul Telenești (jud: L. Iarmaliuc)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: A.Minciuna, E.Palanciuc, V.Clima)

Î N C H E I E R E

02 februarie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Ala Cobăneanu
Victor Burduh
Nina Vascan

examinând admisibilitatea recursului depus de Vasile Lazăr,

în cauza de contencios administrativ, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Vasile Lazăr împotriva Consiliului și Primăriei comunei Cotiujenii Mari, raionul Șoldănești cu privire la contestarea actului administrativ,

împotriva deciziei din 20 octombrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul depus de Vasile Lazăr împotriva hotărârii din 16 septembrie 2020 a Judecătoriei Orhei, sediul Telenești,

c o n s t a t ă :

La data de 27 martie 2019 Vasile Lazăr a depus cerere de chemare în judecată împotriva Consiliului și Primăriei comunei Cotiujenii Mari, raionul Șoldănești cu privire la contestarea actului administrativ.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat, că în temeiul deciziei Consiliului com. Cotiujenii Mari, raionul Șoldănești i s-a repartizat în folosință un sector de teren din intravilanul comunei xxxxx, pentru construcția casei individuale de locuit și anexelor gospodărești.

Reclamantul a menționat că ulterior, prin avizul Primăriei comunei Cotiujenii Mari, raionul Șoldănești nr. 03 din 04 ianuarie 2019 a fost informat că persoanelor, cărora li s-a repartizat în folosință sectoare de teren din intravilanul comunei xxxxx, pentru construcția casei individuale de locuit și anexelor gospodărești și nu au efectuat construcții timp de trei ani, li se retrage lotul din folosință și se repartizează familiilor nou-formate. Astfel, terenul nominalizat i-a fost retras din folosință, pe motiv că nu a fost folosit conform destinației.

Reclamantul a invocat că, în temeiul deciziei Consiliului Cotiujenii Mari, raionul Șoldănești nr.7.19 din 07 decembrie 2018 „Cu privire la darea în folosință a unui sector de teren pentru construcția casei de locuit individuale și anexelor gospodărești”, sectorul de teren din intravilanul comunei xxxxx, care anterior i s-a repartizat pentru construcția casei individuale de locuit și anexelor gospodărești, a fost repartizat în folosință, pe un termen de 3 ani, familiei nou-formate Olesei Andronic.

Reclamantul a relevat că, nu a efectuat construcții pe terenul în litigiu din cauza stării de sănătate și a situației financiare precare.

Reclamantul consideră că decizia Consiliului Cotiujenii Mari, raionul Șoldănești nr.7.19 din 07 decembrie 2018 „Cu privire la darea în folosință a unui sector de teren pentru construcția casei de locuit individuale și anexelor gospodărești” este una ilegală, deoarece terenul nominalizat i s-a atribuit în folosință pe un termen nelimitat. Astfel, a avut posibilitatea de a-l privatiza fără plată, în condițiile art.11 alin.(1) Cod funciar.

Reclamantul Vasile Lazăr a solicitat anularea deciziei Consiliului Cotiujenii Mari, raionul Șoldănești nr.7.19 din 07 decembrie 2018 „Cu privire la darea în folosință a unui sector de teren pentru construcția casei de locuit individuale și anexelor gospodărești”; obligarea beneficiarului de teren să elibereze terenul nominalizat; obligarea Consiliului și Primăriei comunei Cotiujenii Mari, raionul Șoldănești de a înregistra și elibera pe numele lui titlul de proprietate asupra acestui teren, în temeiul art.11 alin.(1) Cod funciar.

Prin hotărârea din 16 septembrie 2020 a Judecătorei Orhei, sediul Telenești cererea de chemare în judecată depusă de Vasile Lazăr împotriva Consiliului și Primăriei comunei Cotiujenii Mari, raionul Șoldănești cu privire la anularea deciziei Consiliului Cotiujenii Mari, raionul Șoldănești nr.7.19 din 07 decembrie 2018 „Cu privire la darea în folosință a unui sector de teren pentru construcția casei de locuit individuale și anexelor gospodărești”; obligarea beneficiarului de teren să elibereze terenul nominalizat; obligarea Consiliului și Primăriei comunei Cotiujenii Mari, raionul Șoldănești de a înregistra și elibera pe numele său titlul de proprietate asupra acestui teren, în temeiul art.11 alin.(1) Cod funciar, a fost respinsă (f.d. 92, 99-102).

La data de 15 octombrie 2020, prin intermediul oficiului poștal, Vasile Lazăr a depus apel împotriva hotărârii din 16 septembrie 2020 a Judecătorei Orhei, sediul Telenești, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii contestate, cu emiterea unei noi decizii de admitere a acțiunii (f.d.97-98).

Hotărârea motivată din 16 septembrie 2020 a Judecătorei Orhei, sediul Telenești a fost notificată lui Vasile Lazăr la data de 13 ianuarie 2021, fapt confirmat prin avizul de recepție nr. DS5801037378AS, anexat la materialele cauzei (f.d.109).

La data de 28 ianuarie 2021 Vasile Lazăr a depus motivarea apelului (f.d.115-117).

Astfel, instanța de apel întemeiat a considerat ca fiind depus în termen apelul lui Vasile Lazăr împotriva hotărârii din 16 septembrie 2020 a Judecătorei Orhei, sediul Telenești.

Prin decizia din 20 octombrie 2021 a Curții de Apel Chișinău a fost respins apelul depus de Vasile Lazăr (f.d.156, 157-163).

Pentru a pronunța această decizie, Curtea de Apel Chișinău a menționat că, apelantul Vasile Lazăr nu a prezentat probe, care confirmă că în temeiul deciziei Consiliului com. Cotiujenii Mari, raionul Șoldănești i s-a repartizat în folosință un sector

de teren din intravilanul comunei Cotiujenii Mari, raionul Șoldănești, pentru construcția casei individuale de locuit și anexelor gospodărești.

Instanța de apel a relevat că, avizul Primăriei comunei Cotiujenii Mari, raionul Șoldănești nr. 03 din 04 ianuarie 2019, prin care apelantul a fost informat că i se retrage lotul din folosință și se repartizează familiei nou-formate, nu poate fi luat în considerare. Or, apelantul Vasile Lazăr nu a prezentat probe, care confirmă că în temeiul deciziei contestate, familiei nou-formate Olesei Andronic i s-a repartizat anume terenul, pe care dânsul îl invocă că i s-a repartizat în folosință, pentru construcția casei individuale de locuit și anexelor gospodărești.

Instanța de apel consideră neîntemeiate argumentele apelantului Vasile Lazăr precum că, de către autoritatea publică a fost notificat despre faptul retragerii din folosință a terenului atribuit anterior. Or, în ședința de judecată a primei instanțe, apelantul Vasile Lazăr a comunicat că, a posedat un lot de teren pentru construcția casei individuale de locuit, însă nu l-a folosit conform destinației, pentru care i-a fost atribuit.

În afară de aceasta, instanța de apel consideră neîntemeiate și argumentele apelantului Vasile Lazăr precum că, din momentul repartizării lotului de teren menționat și până în prezent a achitat impozitele funciare. Or, obiectul cauzei deduse judecării se referă la legalitatea unei decizii a autorității publice locale, dar nu la onorarea obligațiilor apelantului de achitare a taxelor și impozitelor funciare.

Instanța de apel a conchis că, prima instanță întemeiat a respins acțiunea înaintată de Vasile Lazăr. Or, decizia Consiliului Cotiujenii Mari, raionul Șoldănești nr.7.19 din 07 decembrie 2018 „Cu privire la darea în folosință a unui sector de teren pentru construcția casei de locuit individuale și anexelor gospodărești” este legală și întemeiată, iar argumentele apelantului Vasile Lazăr sunt declarative și nu au suport legal.

La data de 10 decembrie 2021, prin intermediul oficiului poștal, Vasile Lazăr a depus recurs împreună cu motivarea recursului împotriva deciziei din 20 octombrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi decizii de admitere a acțiunii (f.d. 168-174).

În susținerea recursului recurentul a invocat dezacordul cu decizia instanței de apel, considerând-o ilegală și neîntemeiată prin faptul că au fost încălcate și aplicate eronat normele de drept material și nu au fost constatate și elucidate pe deplin toate circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei, probele fiind apreciate eronat.

Recurentul a menționat cele invocate în cererea de chemare în judecată și în cererea de apel.

Suplimentar, recurentul Vasile Lazăr a relevat că prima instanță a menționat că, la 30 noiembrie 2018 Olesea Bălțătescu a depus la Primăria Cotiujenii Mari cerere, prin care a solicitat să i se repartizeze un lot de teren, pentru construcția casei individuale de locuit în satul xxxxx. Urmare a cererii respective, în temeiul deciziei Consiliului Cotiujenii Mari, raionul Șoldănești nr.7.19 din 07 decembrie 2018 „Cu privire la darea în folosință a unui sector de teren pentru construcția casei de locuit individuale și anexelor gospodărești” sectorul de teren din intravilanul comunei xxxxx, care anterior i s-a repartizat lui, pentru construcția casei individuale de locuit și anexelor gospodărești, a fost repartizat în folosință, pe un termen de 3 ani, familiei nou-formate Olesei Andronic.

Recurentul a menționat că instanțele de judecată ierarhic inferioare nu au stabilit faptul, dacă Olesea Bălțătescu și Olesea Andronic este una și aceeași persoană.

Făcând referire la art. 216 alin.(1) și art. 219 alineatele (1)-(4) Cod administrativ, recurentul a relevat că, instanțele de judecată ierarhic inferioare nu au cercetat starea de fapt din oficiu, în baza tuturor probelor legal admisibile.

Recurentul a menționat că instanțele de judecată ierarhic inferioare au invocat că dânsul nu a prezentat probe, care confirmă că în temeiul deciziei contestate, familiei nou-formate Olesei Andronic i s-a repartizat anume terenul, pe care dânsul îl invocă că i s-a repartizat în folosință pentru construcția casei individuale de locuit și anexelor gospodărești, însă instanțele de judecată ierarhic inferioare nu au solicitat să fie prezentate actele, care confirmă acest fapt, dar și alte acte, pentru examinarea completă și clarificarea tuturor circumstanțelor cauzei.

În conformitate cu art. 244 alin. (1) Cod administrativ, hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

Iar, conform art. 245 Cod administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la data de 20 octombrie 2021 (f.d.156, 157-163).

La materialele cauzei nu se atestă date, care ar confirma că dispozitivul deciziei din 20 octombrie 2021 a Curții de Apel Chișinău a fost notificat recurentului Vasile Lazăr.

Decizia motivată din 20 octombrie 2021 a Curții de Apel Chișinău a fost notificată recurentului Vasile Lazăr la data de 29 noiembrie 2021, fapt confirmat prin avizul de recepție nr. DS8005819802AS, anexat la materialele cauzei (f.d.165).

La data de 10 decembrie 2021, prin intermediul oficiului poștal, Vasile Lazăr a depus recurs împreună cu motivarea recursului împotriva deciziei din 20 octombrie 2021 a Curții de Apel Chișinău (f.d. 168-174).

Astfel, recursul depus de către Vasile Lazăr împotriva deciziei 20 octombrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, este în termen.

La data de 10 ianuarie 2022 intimaților Consiliului și Primăriei comunei Cotuijenii Mari, raionul Șoldănești le-a fost expediată copia recursului depus de Vasile Lazăr, cu posibilitatea depunerii unei referințe (f.d.177), aceștia însă, nu și-au valorificat drepturile lor procedurale și nu au depus referințe la recursul nominalizat.

Examinând temeiurile invocate în recursul depus de Vasile Lazăr, în raport cu materialele cauzei, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră inadmisibil, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 246, alin. (1) Cod administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere, iar în acord cu alin. (2) din art. 246 Cod administrativ, recursul se declară inadmisibil în special în cazurile enumerate la literele a)-f). Din analiza acestor prevederi, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate ci urmează să însușească în

condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeuri concludente și serioase.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține cu valoare de principiu jurisprudențial, că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și în același timp oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

În această ordine de idei, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ reține, că Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevolutiv al recursului dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate sau, după caz, hotărârile Curții de Apel ca primă instanță într-o eventuală examinare în fond și invocare ex officio a erorilor de drept.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ notează că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art. 245 alin. (2) din Codul administrativ. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

De asemenea, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective, urmând de ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helters c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În circumstanțele menționate, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de Vasile Lazăr.

În conformitate cu art. 230 și art. 246 din Codul administrativ, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul depus de Vasile Lazăr se declară inadmisibil.
Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu

Victor Burduh

Nina Vascan